

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Uw brief van		Ons kenmerk	1098159
Uw e-mailadres		Bijlage	
Datum	15 december 2020	Behandeld door	M. Kruisselbrink
Onderwerp	Update Economische Ontwikkeling	Team	Vakspecialisten

Geachte heer, mevrouw,

Een sterke economie is belangrijk voor de welvaart en het welzijn van inwoners van de gemeente Nijkerk. Daarom voert de gemeente Nijkerk economisch beleid. Om dit op basis van de juiste feiten te kunnen doen, ontwikkelden wij de Monitor Economische Ontwikkeling. In juli informeerden wij u over de eerste editie. Wij gaven aan de monitor een keer per jaar uit te brengen, met updates door het jaar heen. Deze brief is zo'n update. Met recente gegevens en aandacht voor de impact van corona.

Update economische ontwikkeling

Het doel van deze update is om in beeld te brengen hoe de economie zich ontwikkelde sinds het verschijnen van de monitor. Net als bij de monitor baseren wij ons ook bij deze update zoveel mogelijk op feitelijke gegevens, van externe bronnen. Niet altijd zijn er al nieuwe gegevens beschikbaar. Veel externe bronnen actualiseren hun gegevens niet vaker dan een keer per jaar. Wij richten ons op wat wél beschikbaar is. Het belang van de economie voor onze inwoners en ondernemers is groot en wij willen u op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen.

Uitgangspositie gunstig

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de Nederlandse economie. Positief voor de gemeente Nijkerk is daarbij de gunstige uitgangspositie van begin dit jaar. De monitor heeft laten zien dat de afgelopen jaren de economie in onze gemeente harder groeide dan gemiddeld in Nederland en Gelderland. In bijna alle sectoren nam de werkgelegenheid hier jarenlang bovengemiddeld toe. Bovendien kent de huidige economische structuur van de gemeente Nijkerk onderscheidend vermogen én diversiteit in de spreiding over sectoren. Dat maakt ons wat minder kwetsbaar en dat

kan nu in ons voordeel zijn. We gaan in op de recente ontwikkelingen, aan de hand de volgende onderwerpen:

Vestigingen en faillissementen

De gemeente Nijkerk is de vestigingsplaats van ruim vierduizend bedrijven. Hoewel over de ontwikkeling in de afgelopen maanden nog geen gegevens beschikbaar zijn, bleef dit aantal naar verwachting ongeveer gelijk. Tussen oktober vorig jaar en oktober dit jaar gingen 13 bedrijven failliet. Daarmee verloren 69 mensen hun baan, in vooral de industrie en de groothandel. Dat is een relatief klein percentage van het totaal aantal bedrijven en arbeidsplaatsen in de gemeente Nijkerk. Uitgaande van het aantal faillissementen oogt de economische situatie dus redelijk stabiel.

Hoewel dat enerzijds gunstig is, kan het anderzijds duiden op een stilte voor de storm. Landelijk was het aantal faillissementen nog nooit zo laag als nu. Experts schrijven dit toe aan de overheidssteun, die een deel van het bedrijfsleven nu overeind houdt. Bij beëindiging van de steunmaatregelen kan het beeld er anders uit gaan zien. De contacten van het gemeentelijk Team EZ met het bedrijfsleven wijzen vooral in de richting van de duur van de coronacrisis. Deze stelt een aantal sectoren voor grote uitdagingen, ondanks hun grote doorzettingsvermogen en enorme veerkracht.

Aantal faillissementen tussen oktober 2019 - oktober 2020, naar sector in gemeente Nijkerk

	Aantal		Werkgelegenheidseffect	
	Abs.	In %	Abs.	In %
Industrie	1	8%	44	64%
Bouwnijverheid	0	0%	0	0%
Groothandel	3	23%	16	23%
Detailhandel	4	31%	8	12%
Horeca	0	0%	0	0%
Informatie en comm.	0	0%	0	0%
Financiële instellingen	1	8%	0	0%
Zakelijke dienstverl.	4	31%	1	1%
Totaal	13	100%	69	100%

Bron: Faillissementenatlas oktober 2020

WW-uitkeringen en bijstand

Nieuwe cijfers over de ontwikkeling van het aantal banen per gemeente komen pas begin volgend jaar beschikbaar. Landelijke actuele werkgelegenheidscijfers zijn er wel. Begin november becijferde UWV dat landelijk het aantal banen tussen februari en juli met 125 duizend (-1,5%) daalde. Vooral in de zakelijke diensten (reisbureaus, beveiliging, schoonmaak, uitzendbureaus) en horeca, cultuur, sport en recreatie nam het aantal banen af. Landelijk blijft de werkgelegenheid in de logistiek tot dusver stabiel. De voedingsmiddelindustrie is over het algemeen relatief stabiel, maar dat geldt niet voor bedrijven die veel leveren aan de horeca en kampen met vraaguitval.

De WW is een tijdelijke uitkering om verlies aan inkomen tussen twee banen op te vangen. In de Economische Monitor gaven wij aan dat de gemeente Nijkerk een relatief laag WW-percentage (aandeel van de beroepsbevolking dat werkloos is) kent. Dat is nog steeds zo. In oktober van dit jaar

bedroeg de werkloosheid 2,3%. Dat is minder dan regionaal (2,7%) en landelijk (3,0%). De effecten van de maatregelen rondom corona geven een wisselend beeld qua werkloosheid. Aan het begin van de coronacrisis waren er 477 inwoners met een WW-uitkering, in juli waren dat er 552 en in oktober weer 529. De effecten van de tweede golf zijn hier nog niet in terug te zien.

Ontwikkeling WW-uitkeringen tussen oktober 2019 - oktober 2020, in de gemeente Nijkerk en regionaal/nationaal

WW-Uitkeringen	Stand huidige maand	Stand vorige maand	Maand mutatie	Stand vorig jaar	Jaar mutatie	WW-percentage	Leeftijd		
	Okt 2020	Sep 2020	in %	Okt 2019	in %	Okt 2020	< 27 jr	27-50	≥ 50 jr
Nederland	278.275	278.413	0,0%	233.481	19,2%	3,0%	28.978	138.830	110.467
Provincie									
Utrecht	20.185	19.999	0,9%	17.008	18,7%	2,7%	1.978	10.505	7.702
Gelderland	28.585	29.151	-1,9%	25.466	12,2%	2,6%	2.578	13.252	12.755
Arbeidsmarktregio									
Gemeenten									
Amersfoort	5.019	4.939	1,6%	4.263	17,7%	2,7%	441	2.541	2.037
Amersfoort	2.725	2.665	2,3%	2.238	21,8%	3,1%	261	1.402	1.062
Baarn	376	367	2,5%	315	19,4%	3,1%	19	191	166
Bunschoten	211	214	-1,4%	167	26,3%	1,8%	22	120	69
Leusden	415	414	0,2%	356	16,6%	2,6%	32	184	199
Nijkerk	529	529	0,0%	466	13,5%	2,3%	48	269	212
Soest	635	626	1,4%	607	4,6%	2,7%	53	311	271
Woudenberg	128	124	3,2%	114	12,3%	1,8%	<10	64	58

Als een inwoner niet in aanmerking komt voor een WW-uitkering, of de termijn is verstreken, kan deze mogelijk in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering. Het aantal bijstandsuitkeringen in de gemeente Nijkerk steeg dit jaar licht van 448 in december 2019, naar 455 in januari 2020 tot 469 verstrekke uitkeringen in oktober 2020.

Impact coronacrisis

De coronacrisis raakt het functioneren van bedrijven en daarmee de economische ontwikkeling van de gemeente Nijkerk. We schetsen een beeld van de huidige situatie op basis van de mate waarin een beroep is gedaan op de coronaregelingen uit het nationale steunpakket, die deels ook door de gemeente worden verwerkt.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is er om zelfstandigen inkomensondersteuning te bieden om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat het totale inkomen als gevolg van de coronacrisis onder het bijstandsniveau is gekomen. Op een lening voor bedrijfskapitaal kunnen zelfstandigen een beroep doen om liquiditeitsproblemen op te lossen. Aanvragen worden gedaan via de woongemeente. Tozo kent inmiddels 3 opeenvolgende regelingen. In aantal is de relatief rustige corona-zomerperiode goed terug te zien:

Aanvragen Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Regeling		Aantal aanvragen
Tozo 1 (t/m mei)	Levensonderhoud	558
	Krediet	24
Tozo 2 (juni t/m september)	Levensonderhoud	89
	Krediet	12
Tozo 3 (oktober t/m mei 2021)	Levensonderhoud	85 (en loopt nog)
	Krediet	5 (en loopt nog)

Tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren (TOGS)

De TOGS is voor ondernemers in sectoren die direct getroffen zijn door de kabinetsmaatregelen om het coronavirus in te dammen. Voldoet een bedrijf aan de voorwaarden, dan krijgt het eenmalig 4.000 euro naar eigen inzicht te besteden. Aanvragen worden gedaan via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De stand van zaken van de TOGS-regeling is nu

- Aantal aanvragen ingediend: 480 (eind juni: 413)
- Aantal aanvragen toegekend: 474 (eind juni: 398)

NOW: tegemoetkoming loonkosten Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)

Met NOW wil de rijksoverheid voorkomen dat werknemers hun baan en inkomen kwijtraken door de coronacrisis. Werkgevers die structureel omzetverlies hebben en voldoen aan de voorwaarden, kunnen met de NOW een tegemoetkoming in de loonkosten krijgen. Doel is zoveel mogelijk werknemers aan het werk houden. Ook oproepkrachten, uitzendwerkers en payrollmedewerkers vallen onder de NOW. Het UWV voert de regeling uit. Het beeld is als volgt:

- Begin mei maakten 323 bedrijven gebruik van de regeling
- Begin september is dat aantal toegenomen tot 394 bedrijven
- In gemeente Nijkerk maakt 8% van de bedrijven gebruik van de regeling (landelijk is dat 11% van het totaal aantal bedrijven)

Samenvattend

De coronacrisis raakt ook de economie in de gemeente Nijkerk. Ondernemers doen hun uiterste best om zo goed mogelijk op steeds veranderende situaties in te spelen. In beschikbare cijfers over de afgelopen maanden, is de impact van de crisis wel terug te zien, maar zijn het tot dusver kleine veranderingen van een gunstige uitgangspositie. Hierbij moeten we echter rekening houden met een mogelijk vertragingseffect.

Een sterke economie is belangrijk voor de welvaart en het welzijn van de inwoners van de gemeente Nijkerk. Daarom berusten wij niet in de goede uitgangspositie van onze gemeente aan het begin van het jaar, maar gaan wij met verdere verbetering van het vestigingsklimaat, voor en met de ondernemers.

Wij zijn voornemens u in het voorjaar weer een vergelijkbare update te sturen, gevolgd door een meer uitgebreide geactualiseerde Monitor Economische Ontwikkeling in de zomer.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris,

de burgemeester,

mevrouw drs. R.C.B. de Jong

de heer mr. drs. G.D. Renkema